

Գործնական հանդիպում Բնապահպանության նախարարությունում

Վարչապետը ծանոթացել է ՀՀ բնապահպանության նախարարության 2017 թ. գործունեությանը և տվել հանձնարարականներ

Վարչապետ Կարեն Կարապետյանն Փետրվարի 6-ին այցելել է ՀՀ բնապահպանության նախարարություն՝ ծանոթանալու 2017 թ. գերակա խնդիրների կատարման և միջոցառումների իրականացման արդյունքներին, ինչպես նաև 2018 թ. անելիքներին: Նախարար Արծվիկ Մինասյանը զեկուցել է, որ 2017 թ. կառավարության գործունեության ծրագրով նախատեսված 21 միջոցառում իրականացվել է սահմանված ժամկետում, 17-ի վերաբերյալ կա արդեն կառավարության համապատասխան որոշում, 4-ը շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ քննարկման փուլում են: 9 գերակա խնդիրներից 7-ն իրականացվել է սահմանված ժամկետում, իսկ 2-ի վերաբերյալ ՀՀ կառավարություն են ներկայացվել որոշման նախագծեր: Սահմանված կարգով ընդունվել է նախարարության կողմից մշակված 52 իրավական ակտ: 2017 թ. էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության ծավալը 2016 թ. 41,6 տոկոսից հասել է 60 տոկոսի, ջրօգտագործման թույլտվությունների տրամադրումը 180 օրից կրճատվել է 50 օրի: Արծվիկ Մինասյանը ներկայացրել է 2017 թ. ՀՀ մակերևութային ջրային օբյեկտների որակի և Հայաստանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի

արդյունքները: Սևանա լճի ջրի որակն էական փոփոխության չի ենթարկվել, և արձանագրվել է լուրջ ձեռքբերում՝ թափանցիկությունը 13 մ է հասել. նման ցուցանիշ բնորոշ է եղել մինչև խորհրդային ժամանակաշրջանում ջրի բացթողման սկիզբը: Որոշ տեղերում ռիսկային ցուցանիշներ են գրանցվել: Վարչապետ Կարապետյանն ընդգծել է, որ եթե մշտադիտարկումների արդյունքում արձանագրված ցուցանիշները և վիճակագրությունը որոշակի մտահոգիչ ազդակներ են հաղորդում, ապա իրավիճակը փոխելու համար պետք է ընդունվեն համապատասխան գործողություններ իրականացվեն: «Պետք է հստակ որոշել քայլերի հաջորդականությունը, որպեսզի մոնիթորինգն ինքնանպատակ գործընթաց չլինի: Չէ՞ որ մոնիթորինգ իրականացնում ենք, չափում ենք, որ ինչ-որ բան փոխենք», - ասել է կառավարության ղեկավարը՝ հանձնարարելով բնապահպանության նախարարին տեղեկատվություն ներկայացնել 2014-2017 թթ. մշտադիտարկումների արդյունքների հիման վրա ձեռնարկված քայլերի, միջգերատեսչական աշխատանքի վերաբերյալ:

• Գործնական հանդիպում Բնապահպանության նախարարությունում

Սկիզբը էջ 1 /

Բնապահպանության նախարարի առաջին տեղակալ Էրիկ Գրիգորյանը զեկուցել է 2017թ. շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում միջազգային համագործակցության, դրամաշնորհների և Հայաստան-Եվրամիություն համագործակցության մասին. Կանաչ կլիմայի հիմնադրամի հետ կնքվել է ավելի քան 20 մլն ԱՄՆ դոլարի դրամաշնորհի պայմանագրեր, իրականացվում է 22 բնապահպանական Կոնվենցիաների և արձանագրությունների սպասարկում, որոնցից 8-ի վերաբերյալ պարբերաբար ներկայացվում է տեղեկատվություն «GSP+» առևտրային ռեժիմի ընթացիկ դիտանցի շրջանակում: Բանակցություններ են ընթանում Գերմանական զարգացման ԿԲՎ բանկի կողմից 21.7 մլն եվրո գումարի չափով կենսաբազմազանության և անտառների ոլորտի աջակցման դրամաշնորհի և FAO-ի հետ 28 մլն ԱՄՆ դոլար դրամաշնորհի վերաբերյալ, «Պահպանվող տարածքների աջակցման ծրագիր-Հայաստան» աջակցություն է ցուցաբերվել 32 համայնքի, իրականացվում է դրամաշնորհային միջոցները բյուջե ուղղելու գործընթաց, կատարվում է ԵՄ-ՀՀ ասոցացման համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո 8 տարում ՀՀ բնապահպանական և կլիմայական 3 տասնյակ կարգավորումների մոտարկում և այլն: Կարևորելով դրամաշնորհների ծախսման արդյունավետության և հասցեականության բարձրացումը՝ Կարեն Կարապետյանն ընդգծել է, որ յուրաքանչյուր ծրագիր, այդ թվում՝ դրամաշնորհային, պետք է կիրառական արդյունք տա: Նա հանձնարարել է գույքագրել դրամաշնորհներ տրամադրող առկա ու պոտենցիալ բոլոր գործընկերներին, և առարկայական աշխատել նպատակային համագործակցության զարգացման ուղղությամբ: Նախարարի տեղակալ Խաչիկ Հակոբյանը ներկայացրել է 2017 թ. Էկոտուրիզմի ոլորտում ընթացիկ ցուցանիշները և 2018 թ. անելիքները: Ձեկուցվել է, որ 2017 թ. ընթացքում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ այցելել է 549128 զբոսաշրջիկ (2016 թ. համեմատ՝ 492244), որի արդյունքում ստացված եկամուտը կազմել է 226,77 մլն դրամ (2016 թ.՝ 179,40 մլն դրամ): Հայաստանի բնության քան-

զարանում տեղադրվել է Էկոտուրիզմի տեղեկատվական տաղավարը, որը 2018 թ. կիյուրընկալի զբոսաշրջիկներին: Կառավարության ղեկավարը նշել է, որ զբոսաշրջության զարգացման առումով պետք է ավելի հավակնոտ նպատակ դնել և ավելի լուրջ ցուցանիշների հասնել՝ հաշվի առնելով մեծ ներուժի առկայությունը: Այս համատեքստում վարչապետ Կարապետյանը հանձնարարել է շարունակել աշխատանքը «Սևան» ազգային պարկի բարեփոխումների և զարգացման ռազմավարության մշակման շուրջ, ինչպես նաև ներկայացնել «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցի զարգացման ծրագիր: Խաչիկ Հակոբյանը տեղեկատվություն է ներկայացրել Արարատյան դաշտավայրի ջրային ռեսուրսների ոլորտում իրավիճակի և զարգացումների վերաբերյալ. 2017 թ. լուծարվել է 1, կոնսերվացվել է 16 և փականային ռեժիմի է բերվել 150 հորատանք, ինչի արդյունքում խնայված ջրաքանակը կազմել է շուրջ 4952 լ/վ, որը տարեկան կազմում է շուրջ 156 մլն/խմ: Միայն ձկնաբուծական տնտեսությունների մասով արձանագրվել է 23 տոկոս ջրախնայողություն: Վարչապետին զեկուցվել է նաև անտառային ոլորտի բարեփոխումների ընթացքի և «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի կառուցվածքային փոփոխությունների մասին: Կարեն Կարապետյանը նշել է, որ նախարարության կառավարման ոլորտում գտնվող ՊՈԱԿ-ները, բացի սահմանված գործառնություններից, պետք է նաև բիզնես բաղադրիչ ունենան և եկամտաբերություն ապահովեն. «Ամեն ՊՈԱԿ-ի տնօրեն պետք է իր համար հորիզոն ունենա՝ ինչ է անում. եթե ինքը շուկայում տեղ գրավելու հնարավորություն ու ներուժ ունի, մենք իրեն հստակ ասում ենք, թե որ ուղղությամբ շարժվի», - ասել է կառավարության ղեկավարը: Անդրադառնալով «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի բարեփոխումներին՝ վարչապետը նշել է. «Մենք տրամադրված ենք ու ,Հայանտառ»-ն անպայման դարձնելու ենք շահութաբեր, ուժեղ կառույց, ընդ որում՝ շահութաբեր, ուժեղ կառույց դարձնելու դեպքում բնապահպանական որևէ նորմ չի խախտվելու»:

Աննախադեղ համագործակցություն, որ կարող է ձևավորել նոր մշակույթ մեր երկրի էկոհամակարգի հոգսերի հանդեմ

Բնապահպանության նախարարության և «Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամի միջև ստորագրվել է համագործակցության հուշագիր

Փետրվարի 9-ին «Մուլտի գրանդ հյուրանոց» համալիրի կոնֆերանսների դահլիճում Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության և «Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամի միջև ստորագրվել է համագործակցության հուշագիր: Հուշագիրը ստորագրել են բնապահպանության նախարար Արծվիկ Մինասյանը և «Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Գագիկ Ծառուկյանը:

Ողջունելով ներկաներին և կարևորելով հուշագրի ստորագրումը՝ ՀՀ բնապահպանության նախարար Արծվիկ Մինասյանը նշել է. «Երևույթն աննախադեղ է և մեր երկրում կարող է ձևավորվել մի մշակույթ, որին, նույնիսկ շատ զարգացած երկրներ կարող են հետևել և կիրառել այն: Մեր երկիրն իր տարածքով զիջելով այլ երկրներին, կենսաբազմազանության առումով չափազանց մեծ կշիռ ունի: Միայն այն, որ բուսական և կենդանական աշխարհի բազմազան գար ներկայացուցիչներ մեր այս փոքր երկրում առկա են, խոսում է այն մասին, որ մեր բնությունը, բնական միջավայրը լիարժեք պահպանելու լուրջ խնդիր ունի: Չափազանց կարևոր է, որ Հանրապետության Նախագահի հանձնարարականին, այն է՝ շրջակա միջավայրը բարելավելու և բնությունը պահպանելու ծրագրեր իրականացնել, իր դերակատարությունն է առաջադրում հայտնի գործիչ Գագիկ Ծառուկյանը: Երբ ծանոթանում ես այն գործերին, որ պարոն Ծառուկյանն իրականացրել է այդ ոլորտում, այն ներդրումներին, այն սրտացավ մոտեցումներին և վերաբերմունքին, դրանք վստահություն են ներշնչում, որ այն կարող է դառնալ շատ լավ օրինակ ապագայում մեր այն հայրենակիցների համար, ովքեր ունեն ցանկություն, հնարավորություն, կամ սեր՝ բնության հանդեպ: Այս նախաձեռնության նպատակը ոչ միայն այն է, որ կարողանանք հանրաճանաչ դարձնել մեր բնության հրաշքներն, այլև առաջին հերթին պահպանել այն», - նշել է Ա. Մինասյանը և նկատել, որ համագործակցությունը տեղափոխվում է այնպիսի հար-

թություն, որտեղ իրավական ակտերով կամրագրվեն բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ, դրանցում կգործեն հստակ կանոններ, որպեսզի ապօրինի որսը, կենդանական և բուսական աշխարհի նկատմամբ ոտնձգությունները բացառվեն: Բնապահպանության նախարարը համագործակցությունը կարևորել է նաև էկոտուրիզմի զարգացման և սոցիալ-տնտեսական խնդիրների լուծման առումով:

«Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Գագիկ Ծառուկյանը, շնչելով ՀՀ բնապահպանության նախարարի հետ արդյունավետ փոխգործակցությունը, հայտնել է, որ համագործակցության հիմնական նպատակը կենդանական և բուսական աշխարհով հարուստ ավելի շատ տարածքներ պահպանելն է: Այդ նպատակներին հասնելու համար Հիմնադրամը պատրաստ է աջակցել ցանկացած ծրագրի, իսկ խնդրի լուծման գործընթացում լիարժեք արդյունքներ ստանալու համար անհրաժեշտ է ջանքերի մեկտեղում:

Հուշագրով նախատեսվող համատեղ գործողությունները կնպաստեն շրջակա միջավայրի պահպանությանը, բարելավմանը և վերականգնմանը, նոր բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծմանը, էկոտուրիզմի զարգացմանը և վերահսկողության ուժեղացմանը՝ ներդրելով տեխնիկական և ֆինանսական միջոցներ, մարդկային ռեսուրսներ, մասնագիտական գիտելիքներ:

Հուշագրի կողմերի ուժերով կմշակվեն և կիրառվեն բնապահպանական ուղղվածություն ունեցող ծրագրեր, որոնց համար հիմնադրամը կցուցաբերի աջակցություն (այդ թվում՝ ֆինանսական): Այդ ծրագրերի շրջանակներում նախատեսվում է հզորացնել բնապահպանության նախարարության և բնապահպանական վերահսկողություն իրականացնող մարմնի տեխնիկական կարողությունները: Աշխատանքներ կտարվեն նաև ստեղծվող կամ գործող բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման մեխանիզմների կարողությունների զարգացման ուղղությամբ: Կողմերը պարբերաբար միմյանց կտեղեկացնեն ծրագրերի մշակման, իրականացման և մոնիթորինգի վերաբերյալ, կանցկացնեն հանդիպումներ՝ քննարկելու համար Հուշագրի շրջանակներում իրականացվող միջոցառումների կատարման ընթացքն ու ծրագրավորելու համար հետագա անելիքները: Որպես համագործակցության առաջին քայլ Հիմնադրամը բնապահպանության նախարարությանը նվիրեց 10 «Նիվա» մակնիշի ավտոմեքենա:

Ջրին երկրորդ կյանք կտրվի

«Հայոց աշխարհի» հարցազրույցը Բնապահպանության նախարարության աշխատակազմի ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության պետ ՎԱՀԱՆ ԴԱՎԹՅԱՆԻ հետ:

- Բնապահպանական ոլորտում վերջին տարիներին խնդրահարույց թեմաներից է Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրերի անխնա օգտագործումը ձկնաբուծության նպատակով: Ի՞նչ ծրագրեր են իրականացվում իրավիճակը շտկելու ուղղությամբ:

- Դեռևս 2007թ. կառավարության որոշմամբ Արարատյան դաշտում ձկնավորվեցին ձկնաբուծարաններ՝ Հայաստանում ձկնաբուծությունը զարգացնելու նպատակով: Սակայն հետագա տարիներին պարզվեց, որ ծրագիրը բացասաբար է անդրադառնում այդ տարածքի ստորջրյա ավազանի ջրերի վրա, քանի որ անվերահսկելի և մեծ քանակությամբ ջրառ էր իրականացվում, և ջրի պաշարը չէր հասցնում վերականգնվել:

Քանի որ վերահսկողությունը թույլ էր, ոչ արդյունավետ, տնտեսավարողները ջրօգտագործման համար սահմանված թույլատրելի ծավալից ավելի շատ ջրառ էին իրականացնում: Անխնա օգտագործումն էլ հանգեցրեց նրան, որ ջրային պաշարներն այդ տարածքում կտրուկ նվազեցին, և այն վերականգնելու հրատապ ծրագրերի, միջոցառումների անհրաժեշտություն առաջացավ:

Նախարարությունն այդ ծրագրերը գործարկել է դեռ 2014 թվականից, և հիմա արդեն տեսանելի արդյունքներ ունենք: Չնայած Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրային պաշարներից ջրառն այժմ տարեկան 1,5 մլն խմ է, բայց ջուրն այնպիսի ծավալներով է վերականգնվում, որ մեր հիդրոերկրաբանական մշտադիտարկման արդյունքներով՝ ստորերկրյա ջրերի պաշարների կայունություն է նկատվում, շատ հատվածներում անգամ դինամիկ աճի միտում կա: Դա փաստում են նաև ձկնաբույծները և Արարատյան դաշտի բնակիչները: Եթե նախկինում շատ հորատանցքեր կորցրել էին ինքնաշատրվանման հատկությունը, այժմ դա վերականգնվում է, ինչը լավատեսական հույսեր է ներշնչում:

- Ի՞նչ կոնկրետ քայլեր են արվել ջրի ծավալները վերականգնելու համար:

- Նախ լուծարվել է մեկ խորքային հոր՝ 60 լիտր վայրկյան ջրատվությամբ, 16 խորքային հորեր կոնսերվացվել են, ժամանակավորապես փակվել են, մինչև նորից կջրալցվեն և արդեն կօգտագործվեն ոռոգման նպատակով:

Այս տարի նախարարության աշխատակիցները ձկնաբուծական տնտեսությունների խորքային հորերի հաշվառում, գույքագրում, ջրաչափություն, կապարակնքման աշխատանքներ են իրականացրել, և այն ձկնաբուծական տնտեսություններին, որոնք թույլատրելից ավելի շատ ջրառ են կատարել, պարտադրել ենք, որպեսզի ջրառը հասցնեն սահմանային թույլատրելի չափաքանակի:

Բոլոր գոծողությունների շնորհիվ 2017թ. խնայվել է մոտ 5000 լիտր վայրկյան ջրաքանակ, ինչը կազմում է ձկնաբուծության համար Արարատյան դաշտում օգտագործվող ջրային ծավալների 23 տոկոսը:

Մարդկային գործոնը նվազեցնելու, ձկնաբուծական տնտեսությունների ճիշտ հաշվառում իրականացնելու համար խորքային հորերում նաև տեղադրել ենք առցանց հոսքաչափեր, որոնց միջոցով իրական ռեժիմում ուզածո ժամանակ և ուզածո վայրից կարողանանք վերահսկել տնտեսավարողների կողմից օգտագործվող ջրային ծավալները:

- Քանի՞ ձկնաբուծական տնտեսություն է գործում այդ տարածքում:

- Գույքագրված 239 ձկնաբուծարանից 124 տնտեսությունն է գործող: Մյուսները չեն գործում՝ կամ ջրօգտագործման թույլտվություն չունենալու, կամ այլ պատճառներով: Գործող տնտեսություններն ընդհանուր առմամբ օգտագործում են մոտ 21 000 լիտր վայրկյան ջրածավալ, ինչը տարվա ընթացքում կազմում է մոտ 664 միլիոն ջրածավալ:

2016թ. այդ թիվը կազմում էր 809 միլիոն խմ: Այսինքն՝ մեկ տարվա ընթացքում կարողացել ենք մնացորդը խնայել և այդ ուղղությամբ աշխատանքները շարունակական են:

- 2017թ. հաշվետու ասուլիսում Բնապահպանության նախարարը խոսեց նոր ծրագրի մասին, որով նախատեսվում է ձկնաբուծության նպատակով օգտագործվող ջուրը հետագայում ոռոգման համար կիրառել՝ այդպիսով ոռոգման ջուրը խնայելու հնարավորություն ստեղծելով: Իրատեսակա՞ն է այդ ծրագիրը, փորձարկումներ արվե՞լ են:

• **Ջրին երկրորդ կյանք կսրվի**

Սկիզբը էջ 4 /

-Այո, պիլոտային ծրագիր է իրականացվել Արարատի մարզի Հայանիստ համայնքում: Ձկնաբուծարանից հեռացվող հետադարձ ջրերը ուղղել են ոռոգման նպատակով: Մինչ այդ ջրի մոուլառում և փորձաքննություն է կատարվել՝ համոզվելու, որ այդ ջուրն իր քիմիական բաղադրությամբ անվնաս է և համապատասխանում է ոռոգման համար սահմանված չափորոշիչներին:

Պատասխանը դրական էր, դրական էին նաև այդ ջրով աճեցված սեխի և ձմերուկի՝ սննդի անվտանգության չափորոշիչներով լաբորատոր հետազոտության արդյունքները: Անգամ համայն հատկանիշներով այդ ջրով աճեցված գյուղմթերքը ոչնչով չի տարբերվում սովորական ոռոգման ջրով աճեցվածից, հատուկ դեգուստատորներն են դա փաստել:

Այսինքն՝ ծրագիրն անվտանգ է և իրատեսական: Սակայն ուսումնասիրությունների խոր մասնագիտական վերլուծությունների, նախագծերի, հետագայում էլ անհրաժեշտ սարքավորումներ ձեռք բերելու, տեղադրելու համար մեծ ներդրումներ անհրաժեշտ կլինեն:

Նախնական հաշվարկներով այս նախագծի գործարկմամբ հնարավորություն կա մոտ 2 000 լիտր վայրկյանում ջրային ծավալ ուղղել դեպի ոռոգման համակարգ, և փաստորեն այդքան ջուր կխնայվի ոռոգման համար նախատեսված ջրային ծավալներից: Գաղափարը արդյունավետ է, և մենք անպայման այն կյանքի կկոչենք:

-Քանի որ խոսեցինք մեկ անգամ օգտագործված ջրին երկրորդ կյանք տալու մասին, անդրադառնանք արտադրական և այլ նպատակներով օգտագործված ջրով շրջակա միջավայրն աղտոտելու թեմային: Ինչո՞ւ նման տնտեսավարողների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում՝ նրանց վնասակար գործունեությունը կանխելու, պատիժներ կիրառելու համար:

-Այս ոլորտում օրենսդրական բացերը շատ են, որոնք

էլ նպաստում են բարձիթողի վիճակի առաջացմանը: Բայց շուտով հնարավոր կլինի նաև այդ ոլորտը կարգավորել: Բնապահպանության նախարարությունը Ասիական զարգացման բանկի աջակցությամբ մի շարք փոփոխություններ և լրացումներ է նախաձեռնել Ջրային օրենսգրքում, որով կտարանջատվեն ջրամատակարարման և ջրահեռացման իրավահարաբերությունները:

Իսկ ջրահեռացումը կնախատեսի ոչ միայն բուն այդ գործողությունը՝ ջրի տեղափոխումը, այլև ջրի տեղափոխումը մինչև մաքրման կայան, մաքրման գործընթաց և այնտեղից ջրի հեռացում դեպի շրջակա միջավայր կամ այն երկրորդային նպատակներով օգտագործող համապատասխան հիմնարկ: Ամբողջ իմաստն այն է, որ ջուրը այնպես մաքրվի, որպեսզի այն հնարավոր լինի մեկ անգամ ևս օգտագործել այլ նպատակներով՝ ընդհուպ մինչև ոռոգման համար: Հատուկ չափորոշիչներ կսահմանվեն երկրորդային նպատակով օգտագործվող ջրի համար:

-Որքանով տեղյակ եմ՝ մենք միայն մեխանիկական մաքրման կայաններ ունենք: Ինչպե՞ս է իրականացվելու ջրի խորքային մաքրումը, եթե համապատասխան սարքավորումներ չկան:

-Իրավացի էք: Հայաստանում գործում են միայն վեց մեխանիկական մաքրող կայաններ՝ Աերացիայում, Սևանի ավազանում, Ջերմուկում և Դիլիջանում: Կարծում եմ, որ կենսաբանական մաքրման կայանների կառուցման համար ներդրումային ծրագրեր կստեղծվեն և նոր բիզնես միջավայր կծնավորվի:

Կենսաբանական մաքրման կայաններ կառուցելու դեպքում ներդրողը սպասարկման վարձից բացի նաև շահույթ կարող է ստանալ բիոգազի և պարարտանյութի վաճառքով զբաղվելով: Պարզապես դրա համար մաքրման կայաններին զուգահեռ նաև մաքրած աղբը վերանշակող գործարան է հարկավոր ստեղծել:

Թագուհի ԱՍԼԱՆՅԱՆ

Բնապահպանության նախարարի հրամանը 2018 թ. ընթացքում Հայաստանի ջրային տարածքներում արդյունագործական որսի չափաքանակները սահմանելու մասին

ՀՀ բնապահպանության նախարար Արծվիկ Մինասյանը, ղեկավարվելով «Որսի և որսորդական տնտեսության վարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 8-րդ հոդվածի 4-րդ և 8-րդ կետերով և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի օգոստոսի 8-ի N1237-Ն որոշման N1 հավելվածի 12-րդ կետի «դ» ենթակետը, սույն թվականի հունվարի 19-ին ստորագրել է «2018 թվականի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության ջրային տարածքներում արդյունագործական որսի չափաքանակները սահմանելու մասին» հրամանը: Հրամանով սահմանվել է.

1. Հայաստանի Հանրապետության ջրային տարածքներում (բացառությամբ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող տարածքների) 2018 թվականի ընթացքում սահմանել արդյունագործական որսի հետևյալ կենդանատեսակները և դրանց չափաքանակները.
 - 1) Կարաս՝ ջրային բոլոր տարածքներում անսահմանափակ,
 - 2) խեցգետին՝ Սևանա լճում մինչև 500 տոննա,
 - 3) սույն կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերով չսահմանված կենդանատեսակների կամ տարածքների դեպքում արդյունագործական որսն իրականացնել բնության մեջ առկա բնական կենդանական պաշարների հաշվառման տվյալների հիման վրա՝ հաշվի առնելով դրանց օգտագործման գիտականորեն հիմնավորված թույլատրելի չափաքանակները: 2. Սահմանել, որ՝ 1) ձկան և խեցգետնի արդյունագործական որսն արգելվում է իրականացնել հանգուցային, արտադրված մեքենայական կամ ձեռքի միջոցով, սինթետիկ նեյլոնե կամ այլ պոլիամիդային մանրաթելերից, թելի տրամագիծը 0.5 մմ-ից պակաս և ցանցավանդակի չափը 100 մմ-ից պակաս (ցանցավանդակի կառուցողական քայլի չափը 50 մմ-ից պակաս) ձկնորսական ուռկաններով (ցանցեր), 2) խեցգետնի ձկադրման և բազմացման ժամանակահատվածում Սևանա լճում խեցգետնի որսը ժամանակավորապես դադարեցվում է՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության

բնապահպանության նախարարի հրամանի: 3. Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության աշխատակազմի կենսառեսուրսների կառավարման գործակալության պետին՝ 1) կենդանական պաշարների օգտագործման մասին պայմանագրերի կնքման գործընթացը կազմակերպելիս հիմք ընդունել սույն հրամանի 1-ին կետում նշված չափաքանակները և 2-րդ կետով նախատեսված բնության մեջ առկա բնական կենդանական պաշարների հաշվառման տվյալների հիման վրա գիտականորեն հիմնավորված թույլատրելի չափաքանակները: 2) Սևանա լճում իշխան և սիգ ձկնատեսակների ձկադրման ժամանակահատվածում՝ ձկների բնական վերարտադրությունն ապահովելու նպատակով, կենդանական պաշարների օգտագործման մասին պայմանագրերի գործողության ժամկետ սահմանել մինչև 2018 թվականի նոյեմբերի 20-ը, 3) կենդանական պաշարների օգտագործման մասին պայմանագրերում նախատեսել դրույթ, համաձայն որի՝ կենդանական պաշար օգտագործողը պարտավորվում է սույն հրամանի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված ժամանակահատվածում դադարեցնել Սևանա լճում խեցգետնի որսը, 4) կենդանական պաշարների օգտագործման մասին պայմանագրերում նախատեսել դրույթ, համաձայն որի՝ կենդանական պաշարների օգտագործման պայմանագրով նախատեսված կենդանատեսակների քանակության 10-12 %-ի չափով վճարվում է բնօգտագործման վճար՝ տվյալ ջրային տարածքում հնարավոր այլ ձկնատեսակներ որսալու համար: 4. Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության աշխատակազմի բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնին առաջարկել՝

- 1) սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնել սույն հրամանի 1-ին կետով սահմանված տարածքներում,
- 2) ուժեղացնել վերահսկողությունն իշխան, սիգ և կողակ ձկնատեսակների ապօրինի որսի և վաճառքի կանխարգելման ուղղությամբ՝ համագործակցելով Հայաստանի Հանրապետության իրավապահ մարմինների հետ:

Շրջակա միջավայրին հասցված վնասը հաշվարկվել է շուրջ 764.660 դրամ

բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների աշխատակիցների կողմից ս.թ. հունվարի 29-ից փետրվարի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում կատարված ստուգումների, շրջայցերի, Տեսչական մարմնին հանձնված վարչական վարույթի քննության, ինչպես նաև եռամսյակային հաշվետվությունների ընդունման գործընթացում հայտնաբերվել և արձանագրվել է թվով 13 իրավախախտում, 4-ի վերաբերյալ անցկացվել է վարչական վարույթի քննություն և նշանակվել 200.000 ՀՀ դրամի չափով վարչական տուգանք:

Վերոնշյալ ժամանակահատվածում բնապահպանական իրավախախտման հետևանքով շրջակա միջավայրին հասցված վնասի չափը կազմել է 764.660 ՀՀ դրամ:

Մասնավորապես՝

Բուսական աշխարհի պահպանության ոլորտ

Արձանագրվել է իրավախախտման 7 դեպք:

Քննված վարչական վարույթներով հաշվարկվել է 764.660 ՀՀ դրամի չափով շրջակա միջավայրին հասցված վնաս, որից՝

Տավուշ՝ ապօրինի ծառահատման 1 դեպքով (1 հաճարենի) հաշվարկվել է 487.500 ՀՀ դրամի չափով, որի վերաբերյալ հաղորդում է ներկայացվել իրավապահ մարմիններին: Վառելափայտի ապօրինի տեղափոխման 3 դեպքով (5.3 խմ վառելափայտ) հաշվարկվել է 76.260 ՀՀ դրամի չափով:

Լոռի՝ ապօրինի ծառահատման 1 դեպքով (1 թխկի) հաշվարկվել է 20.300 ՀՀ դրամի չափով, վառելափայտի

ապօրինի տեղափոխման 1 դեպքով (3,85 խմ վառելափայտ) հաշվարկվել է 138.600 ՀՀ դրամի չափով:

Վայոց Ձոր՝ շինարարական աշխատանքներ կատարելու ժամանակ արմատախիլ արված ծառերի 1 դեպքով (14 ուռենի) հաշվարկվել է 42.000 ՀՀ դրամի չափով:

Կենդանական աշխարհի պահպանության ոլորտ

Արձանագրվել է իրավախախտման 2 դեպք:

Գեղարքունիք՝ ձկան ապօրինի որսի 1 դեպք (առգրավվել է 30 հատ՝ 15 կգ սիգ տեսակի ձուկ, հանձնվել է Սևանի N 1 միջնակարգ դպրոց ՊՈԱԿ) և խեցգետնի ապօրինի որսի 1 դեպք, որի վերաբերյալ վարչական իրավախախտման վարույթը գտնվում է քննության ընթացքում:

Մթնոլորտային օդի և ջրերի պահպանության, թափոնների տեղաբաշխման, հողերի օգտագործման և պահպանման ոլորտ

Արձանագրվել է իրավախախտման 3 դեպք:

Քննված վարչական վարույթներով նշանակվել է 150.000 ՀՀ դրամի չափով վարչական տուգանք, որից երևան՝ առանց անթափանց ծածկոցի շինարարական աղբի տեղափոխման 1 դեպքով նշանակվել է 50.000 ՀՀ դրամի չափով: Շիրակ՝ առանց անթափանց ծածկոցի ավազի տեղափոխման 1 դեպքով նշանակվել է 50.000 ՀՀ դրամի չափով: Արագածոտն՝ առանց անթափանց ծածկոցի ավազի տեղափոխման 1 դեպքով նշանակվել է 50.000 ՀՀ դրամի չափով:

Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների եռամսյակային հաշվարկ-հաշվետվությունները սահմանված ժամկետում չներկայացնելու համար

Կայացվել է վարչական տուգանքի 1 որոշում. Արագածոտն՝ 1 տնտեսվարողի նկատմամբ նշանակվել է 50.000 ՀՀ դրամի չափով վարչական տուգանք:

Ընդհանուր առմամբ ՀՀ բնապահպանության նախարարության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի պատժամիջոցներից հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ պետական բյուջե է մուտքագրվել 746.860 ՀՀ դրամ:

Պարզաբանում ՀՀ դասախազության սարածած հաղորդագրության վերաբերյալ

ՀՀ դատախազության կողմից հրապարակված՝ «Ապօրինի ծառահատումների և դրանց հետ զուգորդված պաշտոնական հանցագործությունների արդյունքում պատճառվել է շուրջ 1.5 միլիարդ ՀՀ դրամի վնաս» վերտառությամբ հաղորդագրության մեջ ներկայացված փաստական տվյալների հետ կապված՝ ընթերցողների մոտ հնարավոր թյուրըմկալումներից զերծ մնալու համար պարզաբանում ենք, որ «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի տարբեր մասնաճյուղերում տևական ժամանակ մեծ ծավալների ծառերի ապօրինի հատումների, ոլորտի պատասխանատու պաշտոնատար անձանց կողմից այդ հանցագործությունների թողտվության, հովանավորչության, սխտեմա-

տիկ կաշառք ստանալու, կաշառք տալու և կաշառք ստանալու օժանդակության դեպքերի կապակցությամբ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 296-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 308-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 311-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և 312-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով քրեական 4 գործերը հարուցվել են դեռևս 2017թ. հուլիսի 28-ին: Իրենց մեղսագրված արարքներն այդ քրեական գործերով որպես մեղադրյալներ անցնող պաշտոնատար անձինք առերևույթ կատարել են իրենց նախկին պաշտոնավարման ընթացքում: ՀՀ ԲՆ բնապահպանական պետական տեսչությունը լուծարվել է ՀՀ կառավարության 2017 թվականի ապրիլի 27-ի N 445-Ն որոշմամբ: Հետևաբար, նորաստեղծ ՀՀ ԲՆ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ներկայիս աշխատակիցները առնչություն չունեն նշված քրեական գործերի և հանցագործությունների հետ:

2018-ին էկոսուրիսների թիվը Հայաստանում 20% կավելանա

NEWS.am-ի փոխանցմամբ՝ Հայաստանը մտադիր է 2017 թվականի համեմատությամբ 2018-ին էկոտուրիստների թիվը 20 տոկոսով մեծացնել: Այս մասին փետրվարի 7-ին մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնել է բնապահպանության փոխնախարար Խաչիկ Հակոբյանը: Նրա խոսքով՝ նույնքան էլ կմեծանան էկոտուրիստների այցելություններից ստացված եկամուտները: «Ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ հատուկ պահպանվող բնական տարածքների կատարելագործումը 2018 թվականին կդառնա նախարարության գործունեության առաջնահերթ ուղղություններից մեկը», - նշեց Խաչիկ Հակոբյանը՝ շարունակելով, որ այս նպատակի հա-

մար Հայաստանի Բնության պետական թանգարանում ապրիլի վերջին կբացվի էկոտուրիզմի աջակցության տեղեկատվական կենտրոն, որը հնարավորություն կտա այցելուներին ներկայացնել երկրի էկոտուրիստական ամբողջ պոտենցիալը, տեղեկություններ կտրամադրի Հայաստանի հատուկ պահպանվող բնական տարածքների եւ այնտեղ այցելելու շրջանակում տրամադրվող ծառայությունների մասին: «Էկոտուրիզմի զարգացման համար աշխատանքներ են կատարվում նաեւ միջազգային տուրպորտալներում Հայաստանի էկոտուրիստական երթուղիների մասին տեղեկությունների տեղադրման ուղղությամբ, ինչպես նաեւ թարմացվում են Վիքիպեդիայում հրապարակված մեր երկրի հատուկ պահպանվող բնական տարածքների մասին հոդվածները», - նշեց նա:

NEWS.Am

«Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ-ը համագործակցության դայմանագիր է ստորագրել երկու ֆուլեջների հետ

Բնապահպանության նախարարության «Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Լևոն Գաբրիելյանն այսօր համագործակցության պայմանագիր է ստորագրել երկու՝ «Երևանի զբոսաշրջության սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական թուխ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Արթուր Ղազարյանի և «Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական թուխ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Տիգրան Դավթյանի հետ: Կողմերն ստորագրված փաստաթղթերով որակական նոր հարթության վրա են դրել մինչ այդ ունեցած համագործակցությունը, որը միտված է էկոլոգիայի զարգացմանը: «Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ-ը պարտավորվել է «Զբոսաշրջության» և «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտություն ստացող ուսանողների համար կազմակերպել մասնագիտական պրակտիկա, ինչպես նաև բնա-

պահպանական և էկոլոգիական թեմաներով էկոճանաչողական, տուրիզմի և էկոդաստիարակչական դասընթացներ անցկացնել՝ ըստ նախապես մշակված ուսումնական ծրագրի: «Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական թուխ» ՊՈԱԿ-ի հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել «Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ-ի ենթակայության տակ գտնվող դենդրոպարկերում անցկացնել կրթամշակութային միջոցառումներ: «Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Լևոն Գաբրիելյանը կարևորելով պայմանագրերի ստորագրումը՝ նշել է, որ դրանց շրջանակում նախատեսվող փոխգործակցությունը կնպաստի մատաղ սերնդի էկոլոգիային և ընդհանրապես հասարակության մոտ բնապահպանական մշակույթի ձևավորմանը: Արգելոցապարկային համալիրի տնօրենը էկոլոգիայի գործընթացում նաև կարևորել է արվեստի միջոցների կիրառումը: «Երևանի զբոսաշրջության սպասարկման և սննդի արդյունաբերության հայ-հունական պետական թուխ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Արթուր Ղազարյանը կարևորել է էկոզբոսաշրջության մեջ մասնագիտացող ուսանողների արտադասարանային և գիտապրակտիկ դասընթացների անցկացումը համալիրի գիտական գծով մասնագետների հետ և հանրապետության տարբեր մարզերում գտնվող դենդրոպարկերում:

«Երևանի էստրադային և ջազային արվեստի պետական թուխ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Տիգրան Դավթյանը նկատել է, որ բնապահպանության և արվեստի մերձեցումը երկրի զարգացման հիմնական գրավականներից է:

Նախագիծը՝ Արծուն Պեղանյանի
խմբագիր՝ Սանվել Սևրջյան
Ձևավորումը՝ Նարինե Բաղդասարյանի
Նյութերը՝ ՀՀ ԲՆ Տեղեկատվության և հասարակության հետ կապերի վարչության

Հեռախոս՝
011 818 517